

W E S T - F R I S I A.

Medenblicum. Etum: jam an. c 1000 xxvii extitisse ex antenibus constat. *Medenblicum*, Junio inter municipia maritima commemoratum, nunc oppidulum satis munitum, quodque arcem habet pervetustam. Firmissimi hic omnium sunt aggeres, qui suo oppositu maris Septentrionalis furias intrepide excipiunt, quos alga (maris ejectamentum est) prætexunt: materia ubi considerit, tam firma & solida, ut moles saxæ vix densius firmamentum coagmentumve præbere possint; tantopere illa sæuentis fluctus proterviam respuit. Ager vicinus per fossas inciles in prata herbida, bubus opimandis peropportuna, divisus est. *Purmurenda*, municipium quondam cum arce non ineleganti, nunc oppidi in modum vallo cinctum & latis fossis. Plurimum illi splendoris & opum aecessit, postquam superioribus annis Beemstriae lacus, magno studio & molamine exsiccatus, agrorum, paucorumque officium præstare cœpit.

Purmurenda. Sunt & hic loca celebriora, *Scaga*, *Egmonda*, *Pettemum*. *Scaga* sita est in extrema Septentrionalis Hollandiæ parte, & Alcmaria simul ac Medenblica pari trium leucarum intervallo ab juncta: municipium elegans & copiosum, oppidi instar contiguis ædificiis habitatum. Solum habet tota Hollandia fertilissimum, herbidissimumque, arcem non inelegantem, quam toparcha loci possidet. *Egmonda* Oceano mari ad Occasum propinqua est, & Alcmaria quidem sesquileuca, Beervico duabus leucis ab juncta: pulcher profecto & concinnus admodum pagus, juxta quem & cœnobium olim, longe hercule amplissimum, quod, teste Irenico, conditum fuit ab Adelberto. Habuit vero & locus iste arcem satis insignem, ita ut Comitatus dignitate præfulgeat: sumente ab eo cognomen Illustrissima & antiqua gente Egmondana.

Pettemum. *Pettemum*, pagus est ad ipsum Oceanum littus, ubi cum rerum parens natura non continuaverit arenosos illos montes & colles, quos vulgo *Duynen* vocant incolæ, ne admisso Oceano interiora absorberentur, molem immanem exstruxere ardui montis caput superantem, quam à canino & Scylleam rabiem imitante latratu vocaverunt 't *Hontsbosch*, quasi silvam caninam. Pali sunt valide confublati, & fistulis alte depacti, quorum spatia intermedia grandibus saxis marmoreisq; acervantur, stipanturque: hæc moles ad aliquot centenos passus secundum mare porrigitur, definitque apud Pettemum. Anniversariæ fabrorum atque opificum operæ assidue illam communiant, delectis viris ex optimatum numero pro magistratu illic agentibus. Hi operas inspiciunt, imperantque, ut trabes convehantur, saxa comportentur: ubi quid vacillans est & infirmum, muniatur ac corroboretur. Est autem tam magni momenti hoc opus, tamque efficacis præsidii, ut si casu fortasse, vel Oceanus aliqua in temperie id perfringi contingat, potiorum Hollandiæ partem undarum violentia coperiendam adfirment. Verum aliquot retro annis, ob ingentes qui in hanc molem sarcindam quotannis impendebantur sumptus, permissa ea fuit maris ac procellarum arbitrio, ut jam pendentes ex alto trabes, & hiatus ingentes passim appareant, & vestigia prisci operis. Objecto autem mari ingenti agrorum spatio, ne arctius pressum perrumperet obstantia, aggeres terrestres in summam altitudinem unus & alter aggesti sunt, qui ob incolarum hodie securitatem, *Slapers* vocantur. Ipse pagus Pettemum maris ludibrium est, cujus aliquot adhuc ædes reliquæ obortis per hyemem tempestatibus absorbentur. Novum vero pagum cis aggeres extruere incipiunt pagani, sedibus non longe translati.

Insulae ad Septentrionalem Hollandiam pertinentes Texela. Ad Borealem Hollandiam pertinent aliquot insulæ, quarum maxima est *Texela*, partim arenariis tumulis, partim aggeribus adversus Oceanum furorem munita; magna parte compascua est, & ingentes ovium greges nutrit. Municipium habet haud vulgare, & aliquot pagos. Superioribus annis hic munimentum ab Illustris ordinibus decretum, in quo jugiter præsidarii excubant. Secunda *Flielandia*, Flevi nomen servans, oblonga & angusta, & duobus tantum vicis ad utrumque cornu habitata. Tertia *Schellinga*, superiore paulo longior, & duplo pene latior, ac quinque pagis habitata. *West-eynde*, *Middelland*, *Formare*, *Hoorn*, & *Ooster-eynd*: quorum duo, *Middelland* & *Hoorn*, templa habent. Atque hæc quidem tres insulæ patenti Oceanum versus Septentrionem objectæ sunt, & frequentum maris interni veluti occludunt, duosque celebratissimos portus efficiunt *Texelensem*, & *Flielandicum*, quorum ille oportunus in Angliam, Galliamque abituri, hic in Germaniam, Daniam, &c.

Wieringa. In interiori sinu jacet *Wieringa*, ab alga marina, quam nostrates *Wier* vocant, ita dicta, fertili admodum solo & culto, ubi & plurimæ oves aluntur. Tum *Vrk* & *Ens*, in interiori freto sitæ, ambitu exiguo, & indigenis cultæ, moris antiqui & peregrini; qui facile ab aliis morum inurbanitate discernuntur, præsertim *Ensii*, licet Transfalanæ continentis propiores sint, & quotidie ad Campensem urbem commenent. Idioma illorum barbarum quiddam sonat, licet sermo sit Belgicus, at Frisio proprius. *Ens* duabus vicis incolitur, *Ens* & *Emeloort*. Incolæ pictati fere quæstum faciunt.

Ex libris GIAN LUDV. HAN